

VIRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XV. évfolyam 4522. sz. Szombat, 1959. szeptember 19. 4 oldal, 20 bani

Harcolunk 1 milliórd lej megtakarításáért

Felfelé ível az egyéni grafikon

A CFR CT műhelyben csoportonként vitatták meg a párt Központi Vezetőségének júliusi plenáris ülésén hozott határozatát s már akkor elhangzottak a kötelezettségvállalások. Mindenki tudása és tehetsége szerint vállalt ezt csoportonként összesítették s így követik nyomon.

Birkás László, a műhely ki-váló esztétikusa kötelezettséget vállalt, hogy bekapszolódik a csoport takarékosági mozgalmába, de ezenkívül egyéni grafikon is vezet, mert — mint mondotta — a szakma és a munkahely erre is lehetőséget ad.

Az eltelt idő folyamán a csoport szépen teljesített és több mint 12.000 lejjel járult a műhely általános takarékosági teljesítéséhez. Birkás László egyéni grafikonját munkabeszámolójával, az acéltengelyek észterü-

forgácsolásával, jelentős töltet takarított meg s ez újabb 2000 lej takarékoságot jelentett.

A kiváló esztétikusi kötele-

zettséget vállalja, hogy szeptem-berben 2200 lej megtakarítást ér el. Ezt a vállalatát is min-den bizonylat teltetjesíti.

Változatos módszerekkel a jó eredményekért

Rajonunkból is egymásután futnak be a hírek arról, hogy a különböző termelőegységek dolgozói változatos módszerekkel, sokféle munkafogásokkal harcolnak a takarékoság növeléséért.

A világosi szövetkezet dolgozói a legkülönbözőbb módszerek alkalmazásával növelik a takarékoság értékét. A napokban négy vagon cserép érkezett s a szövetkezet dolgozói önkéntes munkával vállalták a feladatot, hogy elkerüljék a fektetést. Az így megtakarított összeg több, mint 800 lej telt ki.

Más céleknél is csökkentik a forgalmi költséget. Ebben a mozgalomban ezideig Ghilea

Ioan, Tarhuna Dumitru és Codreanu Gheorghe tűnt ki.

KIMAGASLÓ EREDMÉNYEK

A nyolc fővárosi vállalat felhívására ez év elején az aradi Plastica kisipari termelőszövetkezet dolgozói felajánlották, hogy évi 40 ezer lej takarítást tegyenek meg. Az RMP KV július 13—14-i plenáris ülése után ezt a vállalat 60 ezer lejjel növelte.

A vállalat elhangzása óta a szövetkezet munkaközössége egybenként küzdött a megtakarítások értékesítéséért, a következőket a következők eredményeként eddig 53 ezer lej takarított meg. A jelentős eredmény eléréséhez munkájukkal hozzájárultak az egyes részlegek dolgozó brigádok. Így a csipke részlegen dolgozó Vörös Zászló brigád, valamint a szövőgép részlegen szorgoskodó Moszkvai Fesztivál és Május 1 brigádok az eltelt idő folyamán kimagasló eredményeket értek el mind az anyagtakarékoság, mind a feladatok idejében való teljesítés terén. Az említett brigádok tagjai ugyanakkor példát mutatnak a minőségi munka és a munkajegyelem terén is. Megjegyzendő, hogy a megtakarításhoz hozzájárult még az is, hogy a szövetkezetben a lehetőségek szerint hasznosítják a hulladékokat.

A Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének látogatása az Egyesült Államokban

N. Sz. Hruscsov és kísérete New Yorkban

N. Sz. Hruscsov és a kíséreteben levő személyek csütörtök délelőtt, helyi időszámítás szerint 11 óra 54 perckor Washingtonból jövet megérkeztek a newyorki Pennsylvania-pályaudvarra. A Washington és New York közötti 360 kilométeres utvonalon a különvonat áthaladt az Egyesült Államok észak-keleti részén elterülő, gazdasági szempontból legfejlettebb és leg-sűrűbben lakott vidéken.

New York polgármestere és városi tanácsa nevében Richard Patterson és más hivatalos személyek fogadták N. Sz. Hruscsovot és kíséretét.

N. Sz. Hruscsov fogadására hasonlóképpen megjelent A. A. Szobolev, a Szovjetunió állandó ENSZ-képviselője, valamint a Szovjetunió ENSZ-képviselőinek személyzete.

Négy kislány virágcsokrok-kal kedveskedett a szovjet vendégeknek.

Richard Patterson üdvözlőbeszédet mondott amelyre N. Sz. Hruscsov válaszolt.

A szovjet kormányfő köszönetet mondott az üdvözlő szavakért és rövid beszédében jókívánságait fejezte ki New York lakosságának. Tudniuk, hogy New York az Egyesült Államok nagy ipari központja — mondotta N. Sz. Hruscsov. Mint volt munkás, külön jókívánságaimat fejezem ki a munkásoknak, akik megteremtik a társadalom jólétét, gazdaságát. Meggyőződésem, — folytatta a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke — hogy találkozásaim és megbeszéléseim az ország legkülönbözőbb kö-reinek képviselőivel hozzájárulnak majd országaink kölcsönös-jobb megértéséhez, a világ-béke megszilárdításához.

N. Sz. Hruscsov és kísérete ezután a Waldorf-Astoria szállóba hajtott. Itt lesz a szovjet vendégek newyorki szálláshelye. Az állomástól a szálló-ig vezető egész utvonalon a

lakosság nagy tömegei üdvözölték N. Sz. Hruscsovot és kíséretét.

A Waldorf-Astoriában töltött rövid pihenő után N. Sz. Hruscsov és a kíséreteben levő személyek elindultak a Commodor szálló felé, ahol a newyorki városi tanács villásreggeli adott tiszteletükre. A szállóba belépő N. Sz. Hruscsovot élénk taps köszöntötte.

A televízióban is közvetített villásreggeli igen jó légkörben zajlott le. A zenekar felváltva orosz és amerikai zenei játszott.

Robert Wagner, New York polgármestere pohárköszöntőt mondott, elítelte a Szovjetuniót és a magasrangú vendégeket. Ezután H. C. Lodge mondott rövid beszédet.

Emlékeztetett arra, hogy N. Sz. Hruscsov egyik fia a második világháborúban elesett a harc-térben s kiemelte a szovjet hadseregnek a harcokban tanusított hősiességét.

N. Sz. Hruscsov emelte pohárát az amerikai népre, a két

nép közötti barátságra, majd az egybegyűlt hatalmas tap-sza közepette ezeket mondotta: „Teljes őszinteséggel kijelen-tem, uraim, hogy békében és barátságban óhajunk Önökkel élni.”

A villásreggeli után N. Sz. Hruscsov Aveler Harriman, New York volt kormányzója láta vendégül, Harriman, mint ismeretes, nemrég látogatást tett a Szovjetunióban.

Este N. Sz. Hruscsov részt vett a newyorki gazdasági klubban tiszteletre rendezett vacsorán. Mint a New York Herald Tribune jelenti, az amerikai üzletemberek körében va-lóságos harc folyt a meghívóért.

„Ezer meg ezer kértet kellett visszautasítanunk, mivel nincs hely” — mondotta Ackermann, a gazdasági klub ügyvezető igazgatója a New York Herald Tribune munkatársának.

Az esteleden több mint 2000 személy volt jelen. Ez volt az USA számottevő üzletembe-reinek legnagyobb méretű ta-lálkozája.

N. Sz. Hruscsov válaszai az amerikai újságírók kérdéseire

WASHINGTON. (Agerp res). A TASZSZ közli N. Sz. Hruscsov válaszait az amerikai újságíróknak szeptember 16-án a washingtoni Országos Saj-tóklubban feltett kérdéseire. Miután N. Sz. Hruscsov befejezte beszédét, W. Lawrence, az Országos Sajtóklub elnöke indítványozta, hogy térje-nek rá a kérdésekre és feleletekre.

Az első kérdés, amely J. V. Sztálin személyének kultuszá-val kapcsolatban hangzott el, — nyilvánvalóan provokációs jel-

legű volt. N. Sz. Hruscsov a kérdésre válaszolva ezeket mon-dotta: szeretném megkérdeznél azokat, akik kifalták ezt a kérdést: mikor agyalták ki, mikor koholták, milyen célokat követtek, mi volt a szándékuk? Önök úgy látszik, nehéz hely-zetbe akartak hozni s már elő-re nevetnek. Egy orosz közmon-dás azt tartja: az nevet leg-jobbban, aki utóljára nevet. Ne-hogy az történelem, uraim, hogy akik mindenféle képletszavakkal agyalták ki és előre nevetnek, örvendenek, leleményes kohol-mányoknak, azok végül meg-bánják ezt.

Nem felelek a kihívásra és válaszom nem lesz barátságla-n támadás az Amerikai Egye-sült Államok sajtójának számos jelenlévő kiváló képviselője ellen. Csupán annyit szeretnék, mondani, hogy a hazugság, bármily-lében járjon is, sohasem fogja utóérni az igazságot. (Taps).

KERDES: Csupán véletlen műve-e, hogy a Szovjetunió ép-pen az Ön ideérkezésének elő-estéjén indított rakétát a Hold-ba? A zászlocska Holdba kü-ldeése nem tanúsít-e olyan szán-dékot, hogy igényekkel lépjenek fel a Hold birtoklására?

N. SZ. HRUSCOV: Ameri-kai látogatásom valóban egybe-esett a szovjet űrrakéta fellevé-sével a Holdba. Csupán a dol-gok egyszerű egybeeséséről, de mondhatnám kellemes egybe-eséséről van szó. (Derűltség). Ha Önök közül valaki kétkelne ebben, forduljon az ameri-kai tudósokhoz, hogy megma-gyarázzák neki, hogyan állnak a dolgok. Például kérjék meg a tudósokat, intézzék úgy, hogy egy holdrakéta kilövésének időpontja egybeessen egy bi-zonyos dátummal és meglátjuk, mi kerekedik ebből. (Derűltség a teremben, taps).

Most pedig, uraim, szeretnék válaszolni a kérdés második fe-lére, arra, hogy a zászlocska Holdba juttatása alapján a Szovjetunió tulajdonjogot for-málhat-e a Holdra. Szeretném, ha jól megértenének, nem aka-runk senkit sem megsérteni: kü-lönböző földrészekben élünk, kü-lönböző a lelki beállítottságunk. Azok, akik így vetik fel a kérdést, a magánkapitalista pszichológiára jellemző fogal-makban gondolkodnak. En az-onban a szocialista társada-lom embere vagyok, új világ-szemlélettel és új fogalmakkal. Nálunk az „enyém” fogalma tulhataldottá válik és meghono-sodik egy új fogalom, a „mienk”. Eppen ezért a rakéta kilövését a világűrbe és a zász-locska eljuttatását a Holdba, a mi vívmányunknak tekintjük. Ez alatt pedig azt értjük, hogy a világ összes országainak a vívmánya ez, tehát az Önök

eredménye is, a Föld összes ia-kóinak eredménye. (Taps).

KERDES: Milyen új lehetőségek vannak az Egyesült Álla-mok és a Szovjetunió közötti kétoldali kereskedelem növelé-sére, különösképpen a közjo-gyasági cikkek tekintetében. Milyen árukra van inkább szük-ségük és mit adhatnak el?

N. SZ. HRUSCOV: Első-sorban arra van szükségünk, hogy megszűnjék a megkülönböztetés a kereskedelem terén. Ez a legfontosabb dolog. Mind-azt, amit Önök gyártanak, mi is gyártani tudjuk, egyes dol-gokat pedig még Önök előtt gyártottunk. (Derűltség). Önök ma bizonyos árukat nagyobb mennyiségben állítanak elő, mint mi. Ez azonban történel-mi körülményekkel magyarázha-tó. Az Önök országa jóval előbb lépett a kapitalista fejlődés ut-jára, mint a mi országunk és ezért Önök magasabb szunvo-nalra emelték az ország gazda-ságát, mint amilyen a forradal-m előtti Oroszországé volt. De jól tudják, hogy gazdasá-gunk fejlődésében jelenleg nagy változások történtek. Bizonyos távolságra vagyunk Önöktől, bizonyos messzeségben Önök-től, de ime, hogy közeledünk egymáshoz. (N. Sz. Hruscsov kezével mutatja, hogy csökken a távolság az USA és a Szov-jetunió gazdasága között. Elékltség a teremben). Ugy hi-szem, nincs messze az a nap, amikor helvet cserélünk ebben a mozgásban. Gazdaságunk fejlesztése tekintetében utó-lérjük és nem sokára megelőzzük Önöket.

Szeretném hangsúlyozni: nem azért jöttünk az Egyesült Álla-mokba, hogy belenyuljunk az Önök bankjaiba. Ezek az Önök bankjai. Nekünk elég az, ami nekünk van. (Nevelés). Nem nyúlom oda a kápolmát, hogy mindenki bele dobja azt, amit jónak lát. (Derűltség). Búsz-kék vagyunk rendszerünkre, né-pünkre, államunkra és vívmá-nyainkra. Jó partnerek akarunk lenni a kereskedelemben Önök-ke, akárcsak az összes többi országgal. Országaink kereske-delmének fejlesztésével kapso-salban így látjuk a dolgokat: azt vesszünk, amire szükségünk van, Önök pedig azt adják el, amit véleményük szerint elad-hatnak.

Nem szándékom konkrét tár-gyalásokat folytatni most a ke-reskedelmi kapcsolatokról. Szándékom nem hoztam ma-gammal senkit a külkeresked-mi minisztériumból, nehogy azt higgyék, hogy őrés szándék áll-tunk a gazdag Sam nagybácsi-hoz. (Derűltség a teremben).

Ha az Önök részéről meg-nyilvánul majd az az óhaj, hogy fejlessék a kereskedel-met, lesznek majd olyan képviselőink, akik konkrét meg-egyezésre jutnak Önökkel eb-ben a kérdésben. Meglátgaly-alják körükre, hogy mit ad-hatnak el nekünk és hogy, mi mit akarunk megvenni.

(Folytatása a 3-ik oldalon)

ÉLMUNKÁSNÓ

Bojtor Hortenzia az Otelló szövetkezet megalakulá-sa óta, tíz esztendője dolgozik az üzemben. Szorgalmas és megbecsült tagja a szövetkezet munkaközösségének. Első perc-

től kezdve minden vágya az volt, hogy jó szakmunkássá vál-jék. E céljának megvalósításá-ra törekedett nap mint nap. Szakmailag állandóan képezte magát s nem sokára szakképesi-telt lakatos vált belőle.

Egy ideig a manométer osz-tályon dolgozott, majd később a festődébe helyezték. Új mun-kakörében is megállta helyét. Már több éve dolgozik itt, s él-munkásnő. Felelőssége teljes tudatában végzi napi feladatait s éppen ezért már többször el-ismerésben részesült.

Bojtor Hortenzia lelkes kul-turmunkás is. Leánykorában, sőt házassága első éveiben is vasárnapokon, ünnepnapokon szívesen járta a vele egykoru fiatalokból álló kultúrcsoporttal az Arad környéki közsegeket, falvakat.

— Legkedvesebb emlékeim közé sorolom ezeket a kirándu-lásokat — mondogatja olykor Bojtor Hortenzia. Mindenkor szeretetteljesen fogadta kultúr-csoportunkat a falvak szorgal-mas dolgozó népe.

Egy-egy sikeres műsor után Hortenzia együtt örült a többi

fiatallal. Majd a későbbi évek folyamán az Otelló kultúregyüt-tes a Plastica szövetkezet mű-kezelőivel közösen rendezte előadásait s ebből a munkából is kivette részét.

Telnek az évek és egyre szor-galmasabbban dolgozik, termel-ési feladatait mind lekiismerete-ssebban teljesíti s emellett pél-dás családdal. Otthonát 4 éves kislánya mosolya aranyo-zza be. Erle is dolgozik. Tudja, hogy mindennapi feladatai tel-jesítésével gyermeke útját egyen-getti, az ő jövőjét teszi szebbé.

Kotván Lucia levelező

A Mátka-ér csatorna munkálatai

A Mátka-ér csatornán rajon-szerle dolgoztak a kollektivisták és a társulások tagjai s ez idő alatt összesen 7600 köbméter földet mozgattak meg. Ebben a munkában különös-keppen kiemelkedt a zimándi-falusi, mácsai és kürtösi kollektivisták, akik befejezték az ál-taluk vállalt részt és most már az utolsó simításoknál tar-tanak.

A kollektivisták és társulá-

Agitátor a munkahelyen:

Megbeszéljük a szovjet tudomány és technika legújabb vívmányait

TEUSDEA MARIA újsággal a kezében gyors léptekkel tetett munkahelye felé... Min-dennap figyelemmel kíséri az újságokat s ez-er reggel különösen nagy érdeklődéssel ol-vasa a TASZSZ hírügynökség közleményét: „Szeptember 14-én, moszkvai időszámítás sze-rint, 0 óra 2 perc 24 másodperckor a szovjet űrrakéta elérte a Hold felületét.”

A rádió már közvetítette a szovjet tudomá-ny és technika e nagyszerű duadát. Erről Teusdea Maria, a December 30-gyár főnökdája B-váltásának dolgozója is értesült. Örömmel jo-gadta a szovjet tudósok e páratlan sikerét...

Munkahelyére érve, újból elolvasta a la-pot, majd felkereste Kocsmáros Pál elvtársat, a B-váltás alapszervezetének titkárát.

— Olvasa Kocsmáros elvtárs? — kérdezte, miközben az újságra mutatott.

— Olvastam, Mária — mondotta az alap-szervezet titkára, majd hozzáfűzte: — A mű-szak befejezése után olvass fel munkatársaid előtt a szovjet tudomány és technika legújabb vívmányairól szóló jelentéseket...

Teusdea Maria ezen a napon még na-gyobb odaadással dolgozott. De nemcsak ő, hanem munkatársai is. Valamennyien értesül-tek arról, hogy a szovjet űrrakéta elérte a

Hold felületét. Örültek e hírek, hiszen a szov-jet emberek sikerei a mi sikereink is.

Delután 3 órakor megszólalt a gyár szí-réndája, amely az első műszak befejezését je-lezte. A fonóda B-váltásának dolgozói itt is, ott is csoportokba verődve nagy érdeklődéssel hallgatták az agitátorok szavát, akik a szov-jet űrrakétával és a Lenin atomjégtörővel kap-solatos jelentéseket olvasták fel.

Teusdea Mariát fel munkatársra vette kö-rül, amikor olvasni kezdte az újságot.

— A tudomány és technika rendkívüli je-lentőségű sikere, — olvasta az agitátor — hogy a szovjet űrrakéta elérte a Holdat. Ezzel új fejezet kezdődött a világűr tanulmányozásá-ban...

Majd ezt olvasta:

— A szovjet atom jégtörő két és fél méte-res jégben is képes utat törni. Annál nukleáris üzemanyagot tartalmazhat, hogy egy évig, vagy még ennél is hosszabb ideig sem kell üzemanyag pótlás céljából horgonyt vetnie.

E hírek hallatára jóleső öröm töltötte el a fonódnok szívet. Ők is csokagy, mint minden haladó gondolkodású ember, örülnek a szovjet tudósok világgrázáló sikereinek, akik nagyszé-rű alkotó munkájukkal a béke ügyét szolgálják.

Tízéves a Gravura

Tizedik évfordulóját ünnepli az éremgyár. S most, amikor számba vesszük a meg-tett utat, jó elgondolkozni, ho-gyan is indult, miként kezdő-dött...

A Gravurának nem különös a története. Egyszerű, hétköz-napi történet ez, mégis sokat-mondó: a peremvárosban egy kis épületben tíz esztendővel ezelőtt egy maroknyi ember hozzáfogott érmet gyártani. S ahogy teltek az esztendők, úgy nőtt, izmosodott a gyár is. Jól emlékszem arra a kicsi műhely-re, ahol a szerszámokat készí-tették, a hidegsajtókat és egybe-eket. Két lépés hosszú, három lépés széles. Ennyi volt az egész...

Emlékeket kutatok, tíz esztén-dő hétköznapjában lapozgatok

A Tóth Árpád irodalmi kör

vezetősége tudomására hozza a tagoknak, hogy vasárnap, szept-ember 20-án délelőtt 11 órakor a Pionírházban rendes munka-űst tart. Napirenden: a kör-újászervezésének kérdése.

A tagok minél nagyobb számban jelenjenek meg.

s közben figyelem, hogyan szu-szog, lélegzik a gyár.

...Miniatűr nikkelező s ugyan-ilyen email-kályha. Minden ki-csi volt. Népi demokratikus rendszerünk éveiben egy eme-letes üzemet építettek, neonsző-veket szereltek be, ide költöz-tették a vésnök-műhelyt, a csi-szólót, a nikkelezőt s mindjárt kiegyensúlyozódott a munka.

Fiatalokkal beszélgetek, akik együtt nőttek a gyárral. Fiata-lokkal és öregekkel, akiket kö-zös emlék fűz a tiszteztendőhöz, ahhoz az időszakhoz, amikor a román érmek, serlegek, sport-díjak, sportfelszerelések elin-dultak hódító útjukra, bejárták az országot, a világot.

Láttam külföldi tu-rista kabátján egy érmet a Bucegi hegységből — itt ké-szült a Gravurában. Egy cseh szerelő Eforia jelzésű két-jel-vénnyel büszkélkedett társának — az is innen került a tengerre. Láttam sipántokat és brossó-kat, amelyeknek hátlapján ott csillog a gyár nevének négy betűje: IPMS.

Es ezen a szeptemberi na-pon, amikor őszbe hajlik az idő és fáradián, bágyadtan szórja sugarait a nap, itt, a Dimitrov utca sarkán egy fia-tal üzem ünnepli tizedik év-fordulóját.

b. z.

ZÖLDÖVEZET

Messer Sándor

N. Sz. Hruscsov válaszai az amerikai újságírók kérdéseire

(Folytatás az első oldalról)

KERDES: Beszéde során Ön kijelentette, hogy nem szabad beavatkozni más országok belügyeibe. Hogyan egyeztet-hetők össze az emberek nagyon drágák.

N. SZ. HRUSCISOV: Lát-ják, a magyar kérdéssel egye-sek még mindig úgy vannak, mint a macska, amelynek dö-g, lött éger akadt a torkán: za-varni zavarja, de nem tudja sem lenyelni, sem kiköpi. (Derűség a teremben). Ha azt óhajtják, hogy beszélget-sünk ezt a vonalat kövesse, akkor nem egy döglött égerrel szölgálhatok meg jóval frisebb lesz, mint az ismert ma-gyarországi események problé-mája.

Magyarországot illetően, be-szédeim során sokszor foglalt-koztam eléggé behatóan ezzel a kérdéssel. Nagy meglepéde-sel és örömmel beszéltem er-ről a kérdéssel a magyar nép-pel, amikor Magyarországra látogattam el, ahol hős Szov-jetuniókkal képviseltem. Ez nem sokkal a magyarországi események után volt.

Egész Magyarország olyan lel-kesedést tanúsított irántuk, hogy nem tudom, ki lehet e fejte-zni teljesebben és jobban a magya-rok igazi magatartását a Szov-jetunió irányában... Magyar-oroszokat illetően régen megol-dottak az összes kérdéseket és ugyanakkor az országban me-negetünk győzedelmes előre. Ok a szocializmust építik, mi a kommunizmust. Célkitűzé-seink azonosak. Ugyanaz az út és ugyanaz a cél.

Kijelentem, hogy a ma-gam részéről nem teszek fel illyenszerű kérdéseket, mert más célokkal, jószándékkal és nyílt szívvel érkeztem az Egye-sült Államokba. Nem azért jöttem, hogy lámpással minden-féle olyan kérdést keressek, amely súlyosbíthatja országaink, kormányaink kapcsolatát, ha-nem azért, hogy megjavítsuk a jelenlegi kapcsolatokat, hogy elhárítsuk az utóból — mondjuk úgy — azokat a kavicsokat a-melyek országaink közelségét akadályozzák. Eppen ezért nem akarok semmi olyasmit tenni, ami akadályozná a barátságot, a világbéke megerősítését.

KERDES: Hruscsov ur, ame-rikai látogatása során megtár-gyalja-e Eisenhower elnökkel egy egyezmény kérdését a Szovjetunió és az Egyesült Ál-lamok közötti légt. közlekedé-s növeléséről vonatkozólag?

N. SZ. HRUSCISOV: Ez rendkívül konkrét probléma és mint ilyen, természetesen nem tartozik hozzá megbeszéléseink programjához, tekintettel ar-ra, hogy részletkérdés és ki-sőbb jelentőségű problémá. De hajlandók lennénk légi közle-keztést létesíteni országaink kö-zött. Országunk sok európai és ázsiai országgal bonyolult le-gy. forgalmat. Ha az Egyesült Államok kormánya megegye-zésre akar jutni ilyen tekintet-ben, kétséges az, hogy ezzel nekünk — az elnökök és ne-mek, a Minisztertanács elnöke-nek kell foglalkozniuk. Ezt a minisztereknek elvégezhetik.

KERDES: Hruscsov ur, mit mindig ügyelünk előzetes in-formációkat szerezni Önöl. Ep-pen ezért szeretném megkér-dezni, mikor szándékozik egy embert feldobni a Holdba?

N. SZ. HRUSCISOV: Nem a létszerencséből kifejezett használata: „embert feldobni”. Nem szándékunk emiatt fel-dobni, mert nagyon sokra be-csúljuk az embert és egyet sem fogunk feldobni. Embert küldünk a világűrbe akkor,

amikor meg lesznek a szüksé-ges technikai feltételek. Egye-lőre nincsenek ilyen feltételek. Mi nem akarunk „feldobni”. Ilyen értelemben feldobni, annyit jelent, márdig meg-néknék az emberek nagyon drágák.

KERDES: Vajon hajlandó lesz-e Oroszország ismertetni Kanadával és az Egyesült Ál-lamokkal, Északi-Sarkvidéki szomszédait, azokat a tá-pasztalatokat, amelyeket az orosz tudósok szereztek átfogó és rendkívül eredményes sark-kutatásai során?

N. SZ. HRUSCISOV: Azt hiszem, igen. Minden ország-nak együtt kell működnie eb-ben a kérdésben. Ez hasznos dolog. Mi általában ellenzük bármilyen monopolizmust (de-rűtség, taps).

KERDES: Az Egyesült Ál-lamokban tett látogatása után milyen céllal utazik Pekingbe?

N. SZ. HRUSCISOV: Ez úgy látszik a „legbonyolultabb” kérdés (Derűség). Elvtár-sak... bocsásanak meg, itt vannak elvtársak és urak (ne-vetés). A szokás hatalma. Itt jelen vannak a szovjet újsá-gírók és elvtársaknak szoktak szólítani őket. Ezt a megszö-lítést szoktuk használni. Ezen-kivül feltételezem, hogy Önök között is vannak olyanok, akik nem tiltakoznának, ha elvtár-saknak szólítanám őket. (De-rűtség a teremben). Tehát Önökhez fordulunk, uraim. (Nevetés). Azt hiszem, hogy az újságírók nemcsak innak, hanem olvasnak is. (Nevetés). Ha pedig az újságírók olvas-nak, emlékezniük kell arra, hogy 1959 október elsején tíz éve lesz annak, hogy kivitva a hatalmat... az amerikai mun-kásokoztálly — Látják mindjárt azt fogjuk mondani: mire gon-dol Hruscsov. (Nevetés). Csak kibújik a szög a zsákból. (Ne-vetés). Akarom mondani, hogy kivitva a hatalmat a kínai mun-kásokoztálly és a kínai dolgozó paraszttal. Tíz évvel ezelőtt vezették be a népi hatalmat Kínában. A kínai nép ünne-plyes keretek között üli meg ezt a napot és mi hasonlóképpen megünnepeljük barátainknak ezt az ünnepét. Mi úgy véljük például, hogy talán valamikor eljön az az idő, amikor az Októberi Forradalom végrehaj-tásának időpontja egy új idő-számítás kezdetét fogja jelen-tetni. Ez azonban a jövő kérdé-se. A kínaiak nagyra becsülik győzelmeiket és mi tiszteljük elért sikereik iránt. Tanusított szeretetüket. A Kínai Népköz-társaság megalkulásának ötöd-ik évfordulóján én vezettem azt a szovjet küldöttséget, a-mely Pekingben részt vett az ünnepségeken. Most az történt, hogy a kínai kormánytól meg-hívást kaptunk: küldjünk dele-gációt a tizedik évfordulóra is.

Úgy tisztottam be az időre, hogy szeptember 28-án vissza-érkezem a Szovjetunióba és másnap reptérre Pekingbe utaztam. Ez számomra termé-szetesen erősztést jelent, de nagy megtiszteltetésnek szám-tem azt, hogy megálátogatottam kínai barátainkat. A szovjet küldöttség elutazik a Kínai Népköz-társaságba, még mielőtt Moszkvába érkeznek. Távolle-tében a küldöttséget Szuszlov elvtárs vezeli.

KERDES: Hruscsov ur, vá-laszolhatna-e az alábbi kérdé-sre: Indoklásom az Ön, u/ dolgokat az alábbi kérdése-sében? Tartalmaz-e ez a be-széd újabb javaslatokat a nem-zetközi feszültség enyhítésére?

N. SZ. HRUSCISOV: Elsősor-ban azokat a kérdéseket kell megválaszolni, amelyekről meg-egyezésre és megoldásra vár-nak. Újabb kérdéseket kitalálni, ami-kor a régiók még megoldatlan-ok, annyit jelent, mint eltávol-odni a létfonosságú problé-mák rendezésétől. Ha azt mondaná valaki, hogy beszé-demben nem vettem fel új kérdéseket, egyetértene ezzel. Azt hiszem, emlékeztetnünk kel-le az alábbi bölcs mondásra: „Az ismétlés a tudás anyja”. Kitaró erősztéseket fogunk

tenni, hogy elhárítsuk a népek közelségét gátló akadályokat, hogy eloltsuk a meg-megvilágnó szikrákat, amelyekből háboru lángja lobbanhat ki. Ezeket a szikrákat feltétlenül el kell ol-tani, feltétlenül el kell érni az oldásért, hogy biztosíthassuk a békét valamennyi nép számára.

KERDES: Az Egyesült Ál-lamokban nagy érdeklődés nyil-vánul meg az iránt, hogy mi a helyzete a Szovjetunióban a különböző nemzetiségeknek, be-szélve a zsidó lakosságról. Mondhatna néhány szót erről?

N. SZ. HRUSCISOV: A Szov-jetunióban nincs nemzeti kér-dés, olyan értelemben, ahogy azt Önök feltételezik. Valamennyi nemzetiség barátságban él, jogegyenlőséget élvez. Nálunk az emberek iránti magatartást nem nemzetiségűk, vagy vallá-suk határozza meg. Ez minden egyes ember lelkiismereti kér-dése. Mi az embert, mint olyant illeljük meg. Országunkban az összes nemzetiség — oroszok, ukránok, türkmének, üzbégek, kazahok, bjeloruszok, gruzok, örmények, kalmükök, zsidók... ha felsorolom a Szovjetunióba valamennyi népet, nem lesz ele-gendő a sajtótervezetle fenn-tartott idő — valamennyien bé-kében és megelégedéssel élnek.

Büszkék vagyunk arra, hogy egy olyan soknemzetiségű ál-lam, mint a Szovjetunió, erős és eredményesen fejlődik. Or-szágunk összes népei biznak egymásban és karöltve mene-telnek a közös cél, a kommunizmus felé. A zsidó lakosság helyzete nálunk egyből között az alábbi ténnyel is jellemze-hető: Azok között, akik meg-le-merték a rakéta sikeres Hold-ba juttatásának lehetőségét, megtisztelt helyet foglalnak el a zsidók is.

KERDES: Gyakran emle-getik, hogy Ön egy diplomáciai fogadónál állították azt mon-dotta: el fog temetni minket. Ha nem tett ilyen kijelentést, talán megérdekelne, hogy a vi-szont mondták ilyet, megmagya-rázná-e, mire hivatkozik?

N. SZ. HRUSCISOV: Ebben a teremben most az amerikaiak-nak csak egy kis része tartózkodik. Az egész életem kevés len-ne ahhoz, hogy — ha ilyen-sim eszembe jutna — valamennyi-kelet eltemessem. (Nevetés).

Valóban beszéltem erről, azonban kijelentésemet szán-ti szándékkal elferdítették. Nem valószínű, valamikor bekövetke-zendik fizikai eltemetéséről volt szó, hanem a társadalmi rend megváltoztatásáról a társada-lom történelmi fejlődésében. Minden olyanmi tud ember tisztában van vele, hogy a vi-lágban ma nem egyetlen társada-lmi rendszer létezik. Külön-böző államok, különböző népek különböző rend-terben élnek. A társadalom fejlődésével változik a társadalmi rendszer is. Létezik a feudalizmus, amelynek helyét a kapitalizmus foglalta el. Ez utóbbi haladabb volt a feuda-lizmusnál. A feudalizmusban viszonyultva a kapitalizmus jobb feltételeket biztosított a terme-kező fejlődéséhez, viszont ugyanakkor kibékíthetetlen el-entéketeltetett. Minden idejét multa rendszer létrehozta utód-jait. A kapitalizmus — mint Marx, Engels és Lenin rámutat-tak — a kommunizmus váltá-já fel. Mi hiszünk ebben. Önök közül sokan nem hisznek ebben, de már Önöknek is akadtak olyanok, akik hiszik ezt.

A szóban fogaadott azt mondtam, hogy a történelem fejlődésének folyamatában és történelmi szempontból a kom-munizmust szemlélve a kapitaliz-mus váltja fel a kapitaliz-must. Önök azt fogják monda-ni, hogy ez lehetetlen. A hűbér-urak magyarázták el az azo-kat, akik harcoltak a feuda-lizmus ellen s mégis győzött a kapitalizmus. A kapitalizmus harcol a kommunizmus ellen. Meggyőződés, hogy győzni fog a kommunizmus, az a társadalmi rendszer, amely a leg-jobb feltételeket biztosítja va-lamely ország termelőerőinek

fejlődéséhez, amely minden egyén számára lehetővé teszi, hogy élni képességgel, amely teljes szabadságot biztosít a társadalom minden tagja számára.

Meglehet, hogy Önök nem ér-tenek velem egyet. Jömagam nem értek egyet Önökkel. Mi hát a teendő? Egyrészt mellett kell állnunk. Önök a kapitalista rendszerben élnek, mi pedig építjük a kommunizmust. Az új, a haladó, győzni fog és mindaz, ami régi, elavult, meg fog semmisülni. Önök azt tart-ják, hogy a kapitalista rend-szer természeténél fogva jobb feltételeket teremt a társada-lom fejlődéséhez, hogy a rend-szer győzni fog. Mindazonáltal a mi szovjet államunk tettei-sének rövid története nem a kapitalizmus mellett szól. Ma-lyen helyet foglalt el a forrad-alom előtt Oroszország a gazda-sági fejlődés tekintetében?

Oroszország elmaradt ország, az irástudatlanok országa volt, ma pedig erős gazdasággal ren-dezkezik, magas színvonalú fejlődő tudományunk, kultu-ránk van. Pontosán nem tud-nam megmondani az évekért végzett mérnökök számát... V. P. ELJUTYIN: A múlt év-ben 94.000 mérnököt képeztek, az idén pedig 106.000 mérnök végezte el a főiskolát, azaz ha-lomszor annyit, mint az USA-ban.

N. SZ. HRUSCISOV: Önök-nél egyesek azt mondják, hogy ha a Szovjetunió több tudó-sa lesz, elpusztul. Beleegye-zünk az ilyesbe. Elpusztulása-ba, megteremtjük a feltételeket ah-hoz, hogy még több tudósnak legyen, hogy minden ember képzett legyen, mert enélkül nem lehet felépíteni a kommunizmust. A kommunizmus tudományt jelent.

Köszönöm a figyelmüket. (Vi-haros, hosszútartó taps).

Bejelezem W. Lawrence, az Országos Sajtóklub elnöke, a klub tagjai, nevében, köszönetet mondott N. Sz. Hruscsovnak elhangzott beszédéért és az újságírók kérdéseire adott vála-száért.

N. Sz. Hruscsov beszéde a new-yorki Gazdasági Klubban

NEW YORK. (Agerpres.) — A TASZSZ közli:

Nyikita Hruscsov, a Szov-jetunió Minisztertanácsának elnöke szeptember 17-én felszó-lalt a new-yorki Gazdasági Klubban, kifejezte megelégedé-sét az üzleti körök képviselőivel való találkozásával kapcsolatban.

Tudom — mutatott rá N. Sz. Hruscsov — hogy az üz-letemberek diplomácia nélkül, teljesen nyíltan szoktak tár-gyalni. Ezért — fűzte hozzá — megengedtem magamnak, hogy teljesen nyíltan mondjak olyan dolgokat, melyek egye-seknek talán nem fognak tel-szeni, viszont hasznos lesz Önöknek.

Beszédében a szovjet kor-mányfő számokat idézett a Szovjetunió és az Amerikai-ai Egyesült Államok fejlődési ütemének jellemzésére. Többek között rámutatott arra, hogy 1913-hoz viszonyítva a terme-lés színvonalán a Szovjetunió-ban 36-szorosa, az Egyesült Államokban viszont mindössze 4-szeresére emelkedett.

Rámutatva arra, hogy a Szovjetunióban kidolgozták a népgazdaságfejlesztés hatalmas héteves tervét és megkezdtek ennek valóra váltását, a szovjet kormányfő néhány számot idé-selt 1959 — a héteves terv első éve — tervének teljesítésével kapcsolatban. Ez év első 8 hónapjában — mondotta — 12 hónappal emelkedett a terme-lés, a tervben előírt 7,7 száza-lék helyett. Mint látható, egy-éven belül több mint 10 mil-liárd dollár értékben termelünk majd terven felül.

Ez azt jelenti, — mondotta N. Sz. Hruscsov — hogy mi nemcsak, hogy nem váltunk ter-be leteletlen gazdasági fejlődési ütemet, hanem ellenke-zőleg, kedvező feltételeket teremtetünk az ipar számára ah-hoz, hogy ne fesszünk túl a gazdaságot. Utó tudjuk majd

A szovjet kormány széleskörű általános és totális leszerelési programot javasol

— N. Sz. Hruscsov beszéde az ENSZ közgyűlés előtt —

NEW YORK. (Agerpres.) — A TASZSZ közli:

Az ENSZ közgyűlés előtt szeptember 18-án felszólt N. Sz. Hruscsov, a Szovjet-unió Minisztertanácsának elnöke. Kijelentette: a Szovjetunió meg van győződve arról, hogy jelenleg fennállnak a szüksé-ges feltételek a nemzetközi kapcsolatok gyökeres megjaví-tására, a hidegháború teljes felszámolására, az egész embe-riség érdekében.

N. Sz. Hruscsov hangsúlyoz-ta, hogy a hidegháború felszámolása érdekében elsősorban véget kell vetni a háborus uszítá-snak, a fegyverkezésre kényszerítésnek, el kell hárítani a második világháború ma-radványait és meg kell kötni a békesszerződést. Németország-gal, minden eszközzel fejlesz-teni kell a népek közötti kap-csolatokat.

Mindannyiunk előtt számos megoldatlan nemzetközi kérdés áll — hangsúlyozta N. Sz. Hruscsov —.

Létezik azonban egy kérdés, melynek megoldá-sát mindenekelőtt várjuk az em-berek minden országában, mind a nagyokban, mind a kicsikben. Az a kérdés, hogy a társadalmi viszonyok és az életmódra — és ez a leszerelés kérdése.

E kérdés helyes megoldása-ban elért sikerünk függ nagy-mértékben az az irány, amely felé az emberiség majd halad: a háború felé, annak katasztró-fái következmények felé, vagy a béke ügyének győzelem felé. Az emberiség történetében még sohasem folyt ilyen ütemben a fegyverkezést és nem járt annyi veszéllyel, mint ma, az atom, az elektrónika és a kozmosz le-győzésének korszakában.

A Szovjetunió — jelentette ki N. Sz. Hruscsov — határozottan és következetesen harcol a leszerelésért. Nemcsak szava-kal, hanem tettekkel is bebizonyítottuk azt az óhajunkat, hogy megoldjuk a leszerelés kérdését.

Mély meggyőződésünk, — mutatott rá N. Sz. Hruscsov — hogy elsősorban is el kell hárítani a leszerelés útjában álló legfőbb akadályokat, meg kell kísérlelnünk új módot ta-lálni a kérdés megoldására és minden ország, valamint az

ENSZ kollektív bölcsességét egy új megoldás találására kell írá-nyítanunk. Feladatunk megta-lálni azt az emelet, melynek fel-használatával meg lehetne ga-ltolni, hogy a világ a háboru szakadéka felé csusszék. Most egyetlen dolog szükséges — ki kell zárni magát a háború ki-robbantásának lehetőségét.

A szovjet kormány — jelen-tette ki a továbbiakban N. Sz. Hruscsov — arra a szilárd meggyőződésre jutott, hogy a zsákmányból való kikutatást az általános és totális leszerelés út-ján kell keresni. Az általános és totális leszerelés az, mely elhárítja majd a részleges lesze-relés kérdéseinek megvitatásá-nál fellépő akadályokat.

Mit javasol a szovjet kor-mány?

Javaslataink lényege, hogy 4 év alatt valamennyi állam hajl-sa végre a teljes leszerelést és ne rendelkezzék többé a hábo-ru folytatásához szükséges esz-közökkel.

Aból a célból, hogy senki se szeghesse meg kötelezettségeit, javasoljuk egy nemzetközi el-lenőrző szerv létesítését, vala-mennyi állam részvételével. Ha a leszerelés mindent átfogó és teljes lesz — jelentette ki N. Sz. Hruscsov — ennek befeje-zése után az ellenőrzés is álla-nos és teljes lesz.

A szovjet kormány — jelen-tette ki N. Sz. Hruscsov — úgy véli, hogy az általános és totá-lis leszerelési program kidolgo-zásának nem kell fékeznie egy olyan éles és rendkívül idősze-rű kérdés megoldását, mint amelyen a maggyógyvír kísérlet-ek egyetese s mindenkori be-szüntetése. Jelenleg meg van minden feltétel egy ilyen hatá-rozat meghozatalára. Reméljük, hogy a maggyógyvír kísérletek beszüntetésére vonatkozó meg-állapodást megkötjük és ha-ladéktalanul alkalmazzuk.

Abban a meggyőződésben, hogy ezeket a nagyszerű célo-kat az ENSZ alapoknyára bé-kés szellemmel egyesült vala-mennyi állam közös erőfeszíté-sei révén kell és lehet megol-dani, a szovjet kormány meg-vízszálta végett az ENSZ elő-szervezését az általános és totá-lis leszerelésről szóló nyilatkozatot, melyet az ezzel a kérdéssel

kapcsolatok konkrét javaslatok kísérik.

Ha a jelenlegi pillanatban — mutatott rá N. Sz. Hruscsov — a nyugati hatalmak nem lesze-rnek hajlandók elengedni az általános és totális leszerelést, úgy a szovjet kormány kész megegyezésre jutni a többi ál-lammal, megfelelő részleges intézkedések tekintetében a le-szerelés és a biztonság meg-szilárdítására vonatkozólag.

Ezzel kapcsolatban N. Sz. Hruscsov azt is hangsúlyozta, hogy a szovjet kormány 1955 május 10-i leszerelési javaslatai konkrét megfontolásokat tartalmaznak a leszerelésel kapcsolatos részleges intézke-désekre vonatkozólag és meg-felelő alapot képeznek a lét-fonosságú kérdésekkel kapcsola-tos megegyezés számára.

A szovjet kormány az általános és totális leszeré-sel kapcsolatos új javaslatát — mondotta N. Sz. Hruscsov — az az egyetlen óhaj diktálja, hogy biztosítsák a népek kö-zötti valóban tartós békét.

N. Sz. Hruscsov hangsúlyoz-ta annak szükségességét, hogy haladéktalanul megoldják a Kínai Népköztársaság törvényes ENSZ jogai elismerésének problémáját. Ez hatalmas mér-tékben emelne az ENSZ tekin-télyét és súlyát és komoly hoz-zájárulást jelentene a nemzet-közi helyzet általános megja-vulásához. Hasonlóképpen ki-emelték annak szükségességét, hogy segítséget nyújtsanak az ugránzó, valamint fejlett or-szágoknak, valamint azt, hogy minden eszközzel fejlessék az államok közötti kereskede-mi kapcsolatok az egyenlőség és a kölcsönös előnyök alapján.

N. Sz. Hruscsov rámutatott arra, hogy — a Szovjetunió véleménye szerint — az ENSZ-nek ésszerű és tisztánlátó poli-tikát kell folytatnia, hogy elér-kezett az idő a nemzetközi tár-gyalások, megbeszélések és az államfők közötti találkozó-k időszakának megkezdésére, an-nak érdekében, hogy sorra ma-gyadják az időszerű nemzetközi kérdéseket.

(Lapunk holnapi számában közöljük a szovjet kormány nyilatkozatát az általános és totá-lis leszerelésről).

szágának érdekeit és nem aka-dályozza, hanem ellenkezőleg hozzájárul a kereskedelmi kap-csolatok fejlesztéséhez. Mi id-gyorsabban, amint azt terveink előírják — jelentette ki N. Sz. Hruscsov.

A továbbiakban Nyikita Hruscsov utalt a nemzetközi kereskedelem fejlődésének arculatá-ra. Mi — mondotta — már a szovjet állam születése óta mindig a nemzetközi kereske-delem fejlesztése mellett vol-tunk. Nagy figyelmet fordítunk a nemzetközi kereskedelem fej-lésére. Ugyanaz az elv vez-el bennünket, mely az Önök országának számos emberét is vezeti, ha hitelt adhatunk az Egyesült Államokban nemrég kiadott postabélyegen látható jelmoldatnak: „Békét az egész világon a nemzetközi kereske-delem révén”.

Hangsúlyozni szeretném, — mondotta N. Sz. Hruscsov — hogy a szovjet kormány mindig az egyenlőségen, kölcsönös elő-nnyön alapuló és mindenfajta megkülönböztetés nélküli nem-zetközi kereskedelem mellett van és lesz is. Harcolunk és harcolni fogunk a kereskedelem alkalmazott különböző meg-szorítások ellen, amit érteleml-en cselekedetnek tartunk.

Egyenest az utat valamennyi ország normális kereske-delemi kapcsolatainak biztosítá-sára, tekintet nélkül társadalmi rendszerükre — jelentette ki N. Sz. Hruscsov.

A továbbiakban a szovjet kormányfő rámutatott arra, hogy a Szovjetunió számos or-szággal folytat a kereskedelem-gel alapuló jogegyenlőség-met. Nem rossz kereskedelmi kap-csolatunk Angliával sem, — mondotta — fejlődő kereske-delmünk a nyugati emeleti-emberekkel is. Hangsúlyozni kell, — tette hozzá N. Sz. Hruscsov — hogy ebben a kérdés-ben Nyugat-Németország kor-mánya is helyesen fogja fel or-

szágot levékenyíten, ebben a gazdasági versenyben, utóéri és megelőzi Önöket.

Különben — jegyezte meg N. Sz. Hruscsov — a verseny, ahogy azt mi, szovjet emberek értelmeztük és gyakoroltuk, egyáltalában nem zárja ki az együttműködést és kölcsönös se-gítségét. Készek vagyunk arra, hogy ezt a szabályt az Egye-sült Államokra is kiterjesztjük, ha Önök beleegyeznek ebbe.

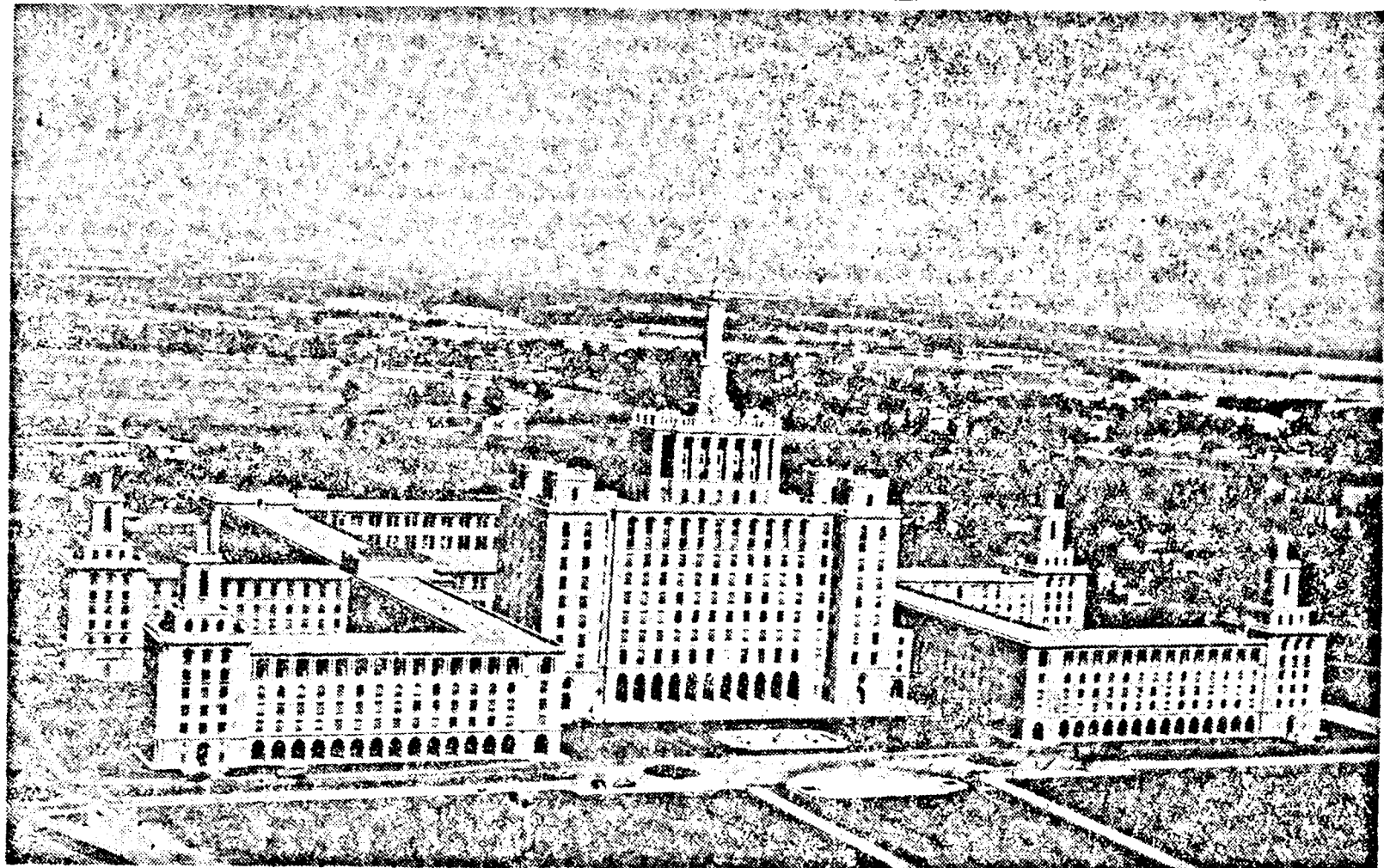
A mi és az Önök gazdasági sikereit, — mutatott rá a to-vábbiakban N. Sz. Hruscsov — az egész világ üdvözlí majd. A világ azt várja, hogy a mi két nagyhatalmunk gyorsabb segítséget nyújtson azon népek talpraállításához, amelyek évszázadok óta elmaradtak gazdasági fejlődésükben. A Szovjetunió álláspontja ebben a kérdésben világos. Annak el-lenére, hogy országunk egyet-len rubelt sem keresett idegen természetű kincsek és idegen munka kizsákmányolásából, mi a jövőben is készek leszünk segítséget nyújtani a szabad-ságukat kivívott ázsiai és afri-ka-i országoknak.

Megkezdésünk az Ameri-ka-i Egyesült Államokba és Eisenhower elnök kö-zeli szovjetunióbeli látó-gatása — mutatott rá N. Sz. Hruscsov — lehetővé teszi — amint azt reméli szerelmek — hogy öszi tele véleménycsere-t folytassunk a fennálló vitás kérdésekben és megkönnyítsük a megegyezést közöttünk.

Az Önök kezében, uraim, — mondotta N. Sz. Hruscsov — nagy lehetőségek összpontosul-nak. Önök befolyásos emberek. Eppen ezért Önökhöz fordulva kifejezem, hogy a Szovjet-Államok üzletemberei jó irányban fogják felhasználni befolyásukat és állást fognak a közöttünk való béke egymás mellett és és versengés mellett, úgy a-mint azt az Önök gazdasági életének egyenes kíváló képvise-lői teszik.

1459 FŐVÁROSUNK 500 ÉVES 1959

Az egész ország jelképe

A **Scinteia Házában** dolgozó nyomdászok, újságírók naponta láthatnak az impozáns épület előtt a külföldi turista csoportokat, amint fényképezőgépeikkel megörökítik fővárosunk jelképének egyik legnagyobb

élményét. Talán nem is volt olyan ember, aki nem kiáltott volna fel elragadtatva, amikor a művelődésnek, a betűnek, a tudás fényének ezt a hatalmas palotáját megpillantotta. Meglepetésük még csak nő-

vekedett akkor, amikor végigjárták a jobb részlegeket s megcsodálták a korszerű felszerelést, az egészséges szedő-termekeket, a rotációs gépek hosszú sorát és a tágas, világos szobákat.

Hadd köszönjünk mi is egy kicsit most gondolatban ebben az immár egész tanuló, művelődő országunk jelképévé vált palotában. Mindenek előtt nézzük csak meg mi minden is készült itt. Vagy két fővárosi lap kivételével itt nyomtatják az összes Bukarestben megjelenő újságokat, napilapokat, folyóiratokat. Naponta több mint kétféle újságpéldány hagyja el a Scinteia Házát és repül, vonaton, hajón és gépkocsin az írott szó igazán az országba.

Az újságokon kívül százezres példányban jelennek meg itt a különböző szépírói, műszaki könyvek. Ugyancsak itt látott napvilágot az új tankönyvek tulnyomó többsége is. Nyomatnak itt még falragaszokat, térképeket, fényképalbumokat és ki tudná felsorolni, hogy mi minden.

Amikor az ember belép a szedőterembe, azt hiszi, hogy eltévedt és valami gyöngyszertárba toppant be, olyan nagy a tisztaság. A falakat zöld és fehér csempeburkolat borítja s ez a nagy ablakokon beáradó napfényt valósággal megsokszorozza.

A szabályos sorban álló vadonatúj szedőgépek mindegyikét korszerű gázelszívó berendezéssel látták el. A Scinteia Házában nyomdájában már csak hírből ismerik az egykori nyomdász szakmai betegségét.

Régebben a nyomdában a legnehezebb munkának számították az olombetűs oldalide-odaszállítását. Ma már ezt a munkát is gépek végzik. Külön szállító kocskon közlekednek az oldalak s a nyomdászok csupán a gépre kell vigyázniuk. A megerőltető, nehéz fizikai munkát teljesen megszüntették.

S ha kezd alkonyulni, ki-gyullnak a neon világítócsövek és nappali fényvel árasztják el a helyiségeket.

A Scinteia Házában nemcsak az ország egyik legszebb, de egyben a legmagasabb épülete is. Itt kapott helyet hazánk első televíziós adóállomása. Nemcsak azért, mert ez a legmagasabb épület, hanem azért is, mert úgy illett, hogy a tudásnak, a betűnek ez a nagyszerű vára, egyben a művelődés szolgálatába állított technika legújabb vívmányainak otthona is legyen. Így ez a csodálatos palota a nyomtatott betűvel együtt a kép és az élő szó útján is sugározza a tudást.

Mattényi Erik

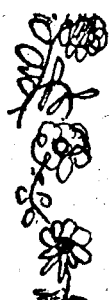
AZ ORSZÁG SZIVE

Bukaresti nyár

Nyár, csoda-nyár,
felhőtlen, izzó kékség!
Akarsunk,
mint égő áldozat,
ostromolva az örök ellenálló,
de megvívható magasságokat.
A tenyerünkbe,
két szemünkbe gyűjtjük,
az életadó,
kristálytisztá fényt,
saját örök új forrásra leve
a magunk örök Kolombuszaként.

Nyár, áldott nyár,
termő és hűtő osztó,
erő teljében
itt vagy hát megint,
mi fiadként sietünk elébed,
fiadként, s nemcsak naptár szerint.
Nemcsak azért,
mert augusztusi lázban,
te addát nekünk
hazát, életet,
de azért is, mert átfolyt ereinkbe
forró, teremtő, ifjú lényeged.

Zsong a főváros,
harsány jém-szavára
csöpp zugaiból
kiszorul a esőnd,
hevesen tűz, te boldog nyár, e tájon
hűsleges, igaz sereged köszönt.
Hilünk vasóba
állig fegyverkezve
igy akarunk
elébed állni:
győztes örömmel, új csatákba szállva,
mi, az erős nyár szabad jai.

Fővárosunk gazdag műkincsekben. Sok-sok szobor és féldombormű díszíti a tereket, parkokat. E szobrok legtöbbje a román nép hősiainak állít emléket. Képünk az Egyetem téren lévő Mihai Viteazul szobráról készült.

Bukarest a számok tükrében

Bukarest vízellátása jelenleg három és félszer nagyobb, mint 1944-ben volt. Azóta több mint kétszáz kilométernyi vízvezeték építettek a fővárosiak vizellátásának biztosítására.

Bukarest Moszkva után a világ második olyan városa, amely infarktkrobiológiai intézettel rendelkezik. Ennek az intézetnek munkája felbecsülhetetlen értékű az egészségvédelem és a betegségek kórokozói felkutatásának területén.

Az első írott dokumentum

HA AZ ERDEKLŐDŐ maga elé tenné mindazt a tanulmányt, amit különösen századunk első feléig írtak Bukarest keletkezéséről — úgy annyi elképzeléssel és elmélettel találná magát szembe, hogy bizonyosan eltévedne a nem egyszer merőben ellentétes állítások labirintusában.

Egy igaz, a kutatók nagyrészt fővárosunk iránti ragaszkodása, szerelése kényszerítette arra, hogy éveket töltsön doh illatu levéltárakban idősárgította okiratokat böngészve. Valami eredménye mindig volt a kutatásoknak. Így találta rá a főváros létezését igazoló jelenleg legrégebb okiratra Vlad Tepes, Muntenia akkori uralkodójának hrisev-jára, amit 1459 szeptember 20-án írt alá Bukarest városában.

Ezzel a felfedezéssel megdőlték a korábbi állítások, melyek szerint Radu Voda, vagy más későbbi uralkodó alapította a várost.

VLAD TEPEŠ az emített okiratban elrendelte a Dimbovita-menti, — már általa Bukarestnek nevezett — helység megerősítését. S hogy miért éppen Bukarest megerősítése volt fontos, ez sem valami szeszélyes döntés eredménye, hanem alapos gazdasági és politikai okok halmozódása meg. Ott keresztelődtek az Erdély és Moldova felé, valamint a délre vezető kereskedelmi utak. Az állandó gazdasági fejlődés eredményeként, a fokozatosan élénkülő

cserelorgalom biztonságos (már amennyire a középkorban a török betörések idején biztonságáról szó lehetett) és erődítményekkel védett utakat igényelt és nem utolsósorban kereskedelmi központokat. Másodsorban szükséges volt megerősíteni a Dimbovita-menti helységet az egyre gyakrabban és egyre nagyobb erővel betörő török hordák ellen. Vlad Tepesnek pedig akiről a történelemben ismeretes, hogy nem volt török barát — bizony sok esetben kellett kiállnia a török seregek támadásait.

AZ EMLITETT URALKODÓI rendelt nyoma Bukarest jelentős várá épült, amit még az olyan kipróbált sereg is, mint Mátyás király — 15 napig ostromolt, míg sikerült kiűznie belőle a törökkel cimboráló Laiola Basarabot és visszasegítette trónjára Vlad Tepes.

Mátyás király 1476-ban egyik levelében elismerően írt Bukarest várának erődítményeiről, a vár természetadta védeltségéről és a korabeli erődépítőmesterek hozzájáruló munkájáról.

Ha létezett is Vlad Tepes okiratának kiadása előtt emberi település Bukarest helyén, — amelyről egyébként az ásatások során kiderült, hogy létezett — pontos eredete és kezdete a múlt homályába vész. Tény az, hogy az emített dátum 1459, szeptember 20. az, amittől kezdve fejlődésébe döntő fordulat állt be

VILÁGVÁROS

Ha az ember végigsétál Bukarest népeiből ut-

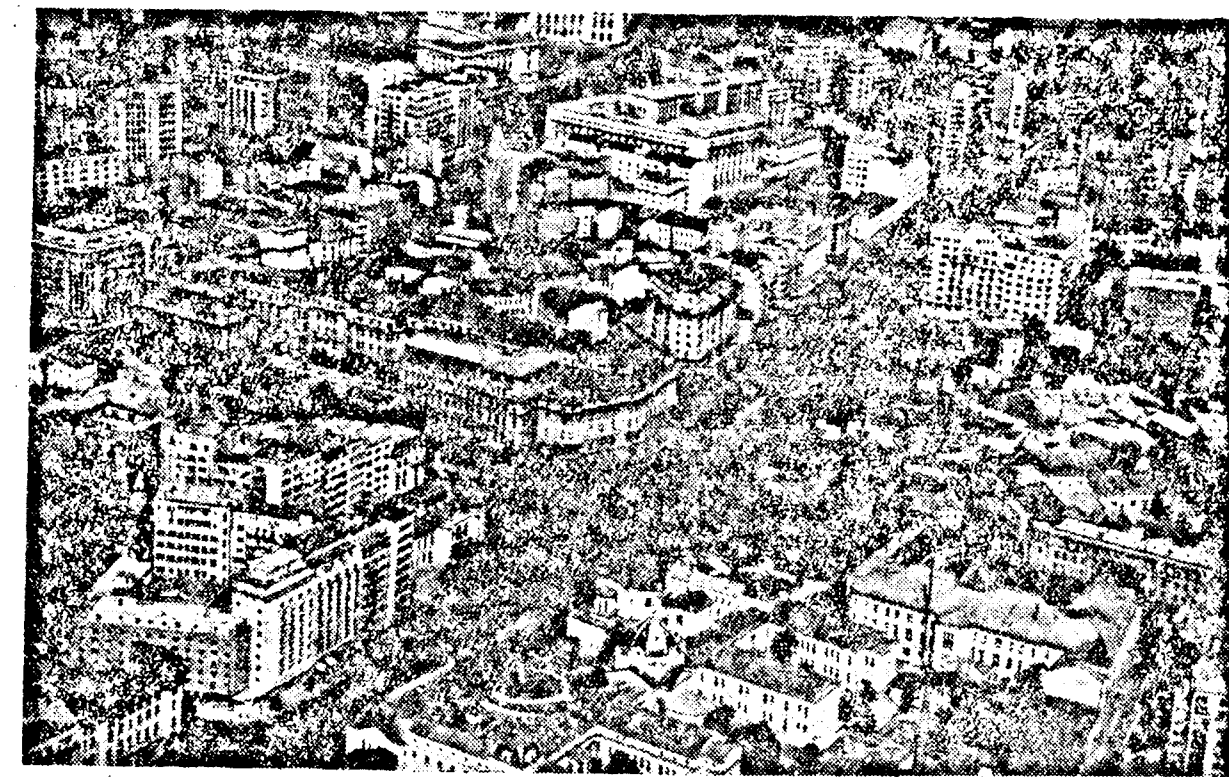
vonain, a Mircius 6. vagy a Magheru sugáruton a szongó hanggyövegekben nagyon sok idegen szót fedezhet fel. Oroszul, angolul, németül, ki-naiul, franciául ropkódnak a szavak. Fővárosunk idegenforgalma az utóbbi időben megsokszorozódott. Nemcsak a

különböző részeit a nyugati országokból is.

Fővárosunk repülőtere, a Banasa igazi csomópontja lett a nemzetközi légiközlekedési utakonak. Negyedóránként szállnak le vagy emelkednek a magasba az ezüstszárnyú gépmadarak, szállítják utasaikat, s hozzák az érkezőket a világ különböző tájairól. Bukarest az

között fővárosunkról, lakosainak vendégszeretéről.

A nagy ünnepe, fővárosunk születésének 500. évfordulójára is világvárosokhoz méltóan készül Bukarest valamennyi lakosa. Ünnepi díszbe öltöznék az utcák, terek, lakóházak és középületek. E bensőséges ünnepre meghívták a testvéri országok fővárosainak vezetői mellett

Szovjetunióból és a népi demokrátiás országokból látogatók el hozzánk, de sokan keresik fel Bukarestet és az országot

utóbbi időben igazi világváros-sá vált.

Számtalan nemzetközi értekezletnek, sporteseményeknek volt már színtere Bukarest. S minden vendégünk a legőszintebb elismerés hangján nyilat-

tott: több kapitalista ország fővárosának polgármesterét is.

Igy ünnepli Bukarest, és az egész ország a főváros születésnapját, s kíván hazánk székhelyének további fejlődését és újabb nagy sikereket!

ISKOLAVÁROS

A POLGARI-FÖLDESURI ROMANIA fővárosában, Bukarestben, több mint 250.000 írástudatlant tartottak nyilván. Egész városnegyedekben nem volt egyetlen iskola sem. Az iskoláskorú gyermekeknek huszonöt százaléka nem járhatott még elemi iskolába sem. 1938-ban Bukarestben mindössze 77 négy-, illetve hétéves iskolák és 28 liceum működött.

A felszabadulást, de különösen az iskolareformot követő években a közoktatás a fővárosban is addig soha nem tapasztalt iramban fejlődött. Jelenleg a bukaresti iskoláskorúakat 180 hétéves iskolák és 54 középiskola fogadja be. S az iskolák nem várják hiába a tanulókat, mert nálunk ma már a tudás is közkincs. Hadd álljon itt ennek bizonyítására egy adat: az 1938—39-es tanévben összesen 5138 tanuló látogatta a liceumokat, az elmúlt iskolai évben viszont a fővárosi középiskoláknak összesen 34.929 diákja volt.

AZ ÚJ KÖZÉPISKOLÁK ZÖME a munkások lakótelepeiben található. Ezek mellett 21 munkás középiskolát létesítettek s közülük tizenkilencnek esti tagozata is van azok számára, akik előtt a multban bezárultak az iskolák kapui.

Bukarest egyben az ország legnagyobb főiskolái központja is. A multban összesen 13 fakultás működött 17.791 diákkal. A tavalyi iskolai évben a 43

különböző fakultásra kerekén 46.000 diák iratkozott be. Ehhez az adathoz már nem is kell külön magyarázat!

A DIAKOK ZÖME munkás és paraszt származású fiatal, akiknek szülei még csak nem is álmodhattak arról, hogy egykor gyermekeik majd a főváros legjobb főiskolaiban tanulhatnak, gyarapíthatják tudásukat.

Nem érdektelen néhány pillanatilag időzni az iskolák anyagi feltételeinél. Míg a polgári-földesuri rendszer idején 1900-tól egészen 1925-ig, tehát egy negyed évszázad alatt mindössze 280 tantermet építettek, addig a fővárosi iskolások csupán a most kezdődő új iskolai évben 700-nál több új tantermet vehettek birtokukba.

Nálunk ma már a tanulás nem egy márkényi kiválasztott egyén kiváltsága, hanem mindenkinek kötelessége. S az iskolában tanultakat szorosan összeköti az élettel, a természettel. Ezért a fővárosi iskolákban 50 tanmühelyt létesítettek, ahol a tanulók politikatikai nevelésben részesülnek.

Igy nevelődik az ötszáz éves Bukarestben is az új nemzedék, amely újabb dicsőséget szerez majd fővárosunknak és az egész országnak.

Az oldalt szerkesztette:
PETERFI ARPAD

MŰEMLEKEK

